

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԵՒ ՕՐՆՆՈՒԹՅԱՆ ԽՈՍՔԸ
ՆԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ 100-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՅԻ ԱՌԻԹՈՎ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ «ԸՆԴԴԵՄ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՆՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ» ԳԼՈՒԲԱԼ ՖՈՐՈՒՄԻՆ**

(22 ապրիլի, 2015 թ., Երևան)

Մեծարգո՝ Նախագահ Նայասրանի Նանրապետության,

Սիրելի՛ հոգևոր եղբայրներ,

Նամաժողովի պարվարժա՛ն մասնակիցներ և հյուրեր.

Ողջունում ենք Ձեզ Նայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի միջոցառումների շրջանակներում կազմակերպված այս համաժողովի առիթով և բերում օրհնություն համայն հայոց հոգևոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից:

Բազմաթիվ փորձություններ տեսած մեր ժողովրդի նորագույն պարմության ամենամռայլ և ողբերգական էջը Ի. դարասկզբին Օսմանյան Թուրքիայում ծրագրված ու իրագործված Նայոց ցեղասպանությունն է, որին զոհ գնացին շուրջ մեկ ու կես միլիոն հայորդիներ: Այսօր՝ 100 տարի անց, այդ ոճրագործությունը միջազգային հանրության ուշադրության կենտրոնում է: Մի շարք պետությունների կողմից Նայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու դատապարտումը՝ իբրև մարդկության դեմ գործված ծանրագույն հանցագործություն, վստահություն է ներշնչում Մեզ, որ այն պիտի սրանա համընդհանուր ճանաչում և արդար գնահատական:

Քիչ են դեպքերը, երբ մի պետություն, որ ցեղասպանություն է կազմակերպել, ճանաչում և ընդունում է իր հանցանքը: Այս առումով Գերմանիան կարող է օրինակ հանդիսանալ Թուրքիայի ներկա իշխանությունների և ցեղասպան այլ պետությունների համար:

Ցեղասպանության ժխտումը ոչ միայն ցեղասպանության ենթարկված ժողովրդի իրավունքների, արժանապարվության ու արդարության ուրանհարում է, այլև խարխում է միջազգային իրավունքի և համընդհանուր բարոյականության հիմքերը, ծանր հարված հասցնում ազգերի ու ժողովուրդների հարաբերություններին և խաղաղ համակեցությանը:

Ժամանակին միջազգային հանրության կողմից ցեղասպանության հանցագործությունների անտեսումը, անդատապարտելի ու անպարիժ թողնելը, ինչպես և ժխտողականությունը պարճառ դարձան, որ շարունակվի եղեռնագործությունների շղթան: Նույն չարահնար մտածողությամբ, որով կազմակերպվե-

ցին հայերի սոսկալի, վայրագ ջարդերը, ծնունդ առան Հոլոքոստը, Ռուսական, Դարձորի ցեղասպանությունները:

Յեղասպանության ոճրագործության ժխտման եւ այն անպարիժ թողնելու համար մարդկությունը չափազանց մեծ գին է վճարում: Ժխտողականության հանդուրժումը անպարբեր է դարձնում մարդուն իր նմանի քառասունքի հանդեպ եւ հանրության կյանքում լռեցնում բարոյական պարասխանավորության ձայնը՝ գրկելով նման սարսափի կրկնությունը կանխելու հանձնառությունից:

Մարդկությունը բարոյական պարավորություն ունի պայքարելու ընդդեմ ցեղասպանության հանցագործությունների: Բարոյականությունը, որ պիտի լինի հիմնամուր սյունը հասարակական կյանքի եւ պետությունների քաղաքականության, դժբախտաբար, այսօր հաճախ գոհաբերվում է աշխարհաքաղաքական շահերին: Նման հանցավոր դիրքորոշման ու վերաբերմունքի հետեւանքների ողբերգական են բազմաթիվ ժողովուրդների համար: Մեզ՝ հայերիս համար, դա մեր մեկ ու կես միլիոն հայրերի կյանքն էր, կորուսյալ մեր հայրենիքը, մասամբ ոչնչացված եւ մասամբ ոչնչացման վրանգին ենթակա մշակութային ժառանգությունը:

Այսօր մարդկությունն ականաբեւ է նոր ողբերգությունների աշխարհի քարքեր կողմերում: Հազարավոր մարդիկ գոհ են դառնում ազգային-կրոնական անհանդուրժողականությանն ու ծայրահեղականությանը, մասնավորապես Մերձավոր Արեւելքի երկրներում, ինչպես վերջերս Լիբիայում՝ Ղապի եւ Եթովպիական Եկեղեցիների հավաքացյալներ: Անմեղ կյանքեր խող տղանագործությունները, անկախ դրսևորման ձևերից ու եղանակներից, հանցագործություն են մարդկության դեմ եւ խաղաղույնս դարապարբելի: Դրանց դեմ պայքարը՝ իբրեւ դարի մարտահրավեր, պարտքն է յուրաքանչյուր ժողովրդի, պետության, միջազգային հանրության եւ կառույցի:

Առաքյալն ուսուցանում է, որ եթե մարմնի մի անդամը քառասուն է, մյուս անդամները եւս քառասուն են նրա հետ (հմմտ. Ա. Կորնթ. ԺԲ. 26): Հիրավի, այս վերջին հարյուր տարիների ընթացքում բազում պետություններ, ազգեր, եկեղեցիներ, կրոնական ու միջազգային կազմակերպություններ եւ անհատներ կիսել են հայ ժողովրդի ցավը, իրենց դիրքորոշմամբ նպասարել, որ արդարությունը հաղթանակի:

Մենք վերստին երախտագիտություն ենք հայրնում բոլոր այն անձանց, ազգերին, եկեղեցիներին եւ պետություններին, ովքեր ապաստան են տվել, սարարել մեր ժողովրդի տարագիր գավակներին՝ վերակերտելու ազգային ու հոգևոր իրենց կյանքը, ինչպես նաեւ նրանց, ովքեր ճանաչել ու դարապարբել են Հայոց ցեղասպանությունը: Մեր երախտագիտությունն ենք հայրնում համաժողովի մասնակիցներիդ՝ Քույր եկեղեցիների հոգևոր Պետերիդ ու ներկայացուցիչներիդ, բարեկամ երկրների պետական այրերիդ, գիտության եւ մշակույթի գործիչներիդ, բոլորին, ովքեր այս օրերին մեր ժողովրդի հետ են ու գովարժան

նպաստ են բերում Նայոց ցեղասպանության եւ մարդկության դեմ գործված բոլոր հանցագործությունների դապաւարումանր:

Աղոթում ենք, որ Ամենակալ Աստված խաղաղության եւ բարօրության մեջ պահպանի համայն աշխարհը, որ ոչ մի ժողովուրդ այլեւս չապրի ցեղասպանության ողբերգությունը: Թող Տերը օրհնի մարդկանց եւ ազգերի միջեւ եղբայրության ու արդարության ճանապարհները. ամեն: